

2023

Çad Mültecileri

Raporu

Çad'daki Mültecilerin Durumu

Ülke dışı göçlerin Nedenleri

Ülke içi göçlerin nedenleri

Mültecilerin başlıca sorunları

IHHNL'nin Çad'a yaptığı yardımlar

Yeni yaşam alanları oluşturmak için insanlık tarihi boyunca sürekli göç olayları yaşanmıştır. İlk insanlar döneminde daha çok geçim kaynaklarını temin etmek için başka bölgelere göçler olmasına rağmen, daha sonraki dönemlerde güvenli alanlar oluşturmak için göç olayları da yaşanmıştır.

İnsanlar yerleşik düzene geçerek toplu halde yaşamaya başladıktan sonra oldukları bölgede uzun süreli kalmaya başlamışlardır. Yerleşik hayatın başlaması ticari hayatın yaygınlaşması yaşam alanlarının büyümesine neden olmuş ve böylece şehir yapısı ortaya çıkmıştır. Şehir yapısı toplu yaşam alanlarının daha uzun süre devam etmesine neden olmuştur. İnsanlık tarihinde bu yaşam alanlarının çoğalmasından sonra devletlerin oluşum süreci başlamıştır. Devletlerin oluşmasından sonra da devletler arası güç savaşları dönemi başlamıştır. Bu güç savaşları sırasında çok insan hayatını kaybetmiş ve birçok insan da bulunduğu bölgeleri terk etmek zorunda kalmıştır.

İlk insanlar yiyecek temin etmek ve güvenli ortam oluşturmak için başka bölgelere göç etmek zorunda kalsalar da bu hayatlarının bir parçası olduğu için mülteci statüsüne sahip değillerdi. Ancak devletlerin oluşmasından sonra savaşlar nedeniyle güvenli ortamlara gidebilmek için yapılan göçler sonrasında mülteci statüsüne sahip insan toplulukları oluşmaya başladı. Ayrıca savaşların haricinde toplu halde yaşayan insanların buldukları bölgelerde meydana gelen doğal afetler neticesinde tarih boyunca sürekli büyük göçler yaşanmıştır. Bu göçler neticesinde insanlar daha iyi yaşam alanlarına hareket ettikleri için bu yeni bölgelerde mülteci statüsüne sahip olmuşlardır.

Nedeni ne olursa olsun insanlık tarihi boyunca sürekli olarak bir taraftan bir tarafa göç hareketleri yaşanmış ve bunun neticesinde de mülteci toplumlar ortaya çıkmıştır. İnsanlık tarihinin geldiği bu noktada insanlığın en büyük problemlerinden biri hali hazırda mülteci problemidir.

İnsanların buldukları ortamları terk ederek başka yerlerde daha güvenli ve daha iyi bir yaşam ortamı aramak için yaptıkları göç ve bunu neticesinde mülteci duruma düşmelerinin başlıca nedenleri şunlardır.

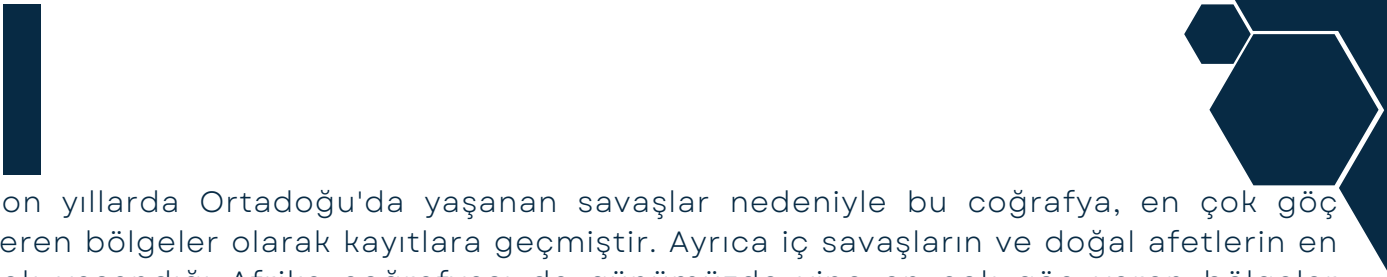
- Yaşadıkları ortamlarda dış müdahale neticesinde meydana gelen savaşlar neticesinde daha güvenli ortamlara göç etmeleri,
- Yaşadıkları ortamlarda meydana gelen iç savaşlardan dolayı daha güvenli ortamlara göç etmeleri,
- Yaşadıkları ortamlarda meydana gelen doğal afetler neticesinde yaşam alanlarının kısıtlanması ve buna mukabil başka bölgelere göç etmeleri,
- Yaşadıkları ortamlarda baskıcı yönetimler nedeniyle güvenliklerinin tehdit altında olması nedeniyle başka bölgelere göç etmeleri,
- Yaşadıkları bölgelerde yaşam imkanlarının kısıtlı olması hasebiyle daha iyi imkanı olan başka bölgelere göç etmeleri,
- İnancını ve kültürel değerlerini daha iyi yaşamak için daha özgür bölgelere göç etmeleri,

İnsanlık tarihi boyunca göç alan bölgeler sürekli değişiklik arz etmesine rağmen genel olarak bu bölgelerin hepsinin aynı özelliğe sahip olduğu bir gerçektir.

- Güvenli bölgeler olması,
- Yaşam alanlarının daha iyi olması,
- Göç veren bölgelere yakın olması,
- Özgürce yaşama imkanına sahip olması,

Bu gerçekler ışığında baktığımızda hali hazırda dünyamızın bazı bölgeleri göç vermekte ve bazı bölgeleri de göç alarak mültecilere yaşam hakkı sunmaktadır. Savaşların ne zaman ve nerede çıkacağı belli olmadığından geçmiş tarihten bugüne dünyamızın bütün bölgelerinde bu nedenden dolayı göçler yaşanmıştır. İnsanların yaşamlarını etkileyen büyük doğal afetlerin ne zaman nerede çıkacağı da belli olmadığından dünyanın birçok bölgesi de bundan dolayı göç vermek zorunda kalmıştır. Ancak yaşadığımız bu günlerde, dünyamızın resmine genel olarak baktığımızda göç veren yerlerin belli bölgelerde toplandığı, göç alan yerlerinde yine belli bölgelerde toplandığı görülmektedir.

Son yıllarda Ortadoğu'da yaşanan savaşlar nedeniyle bu coğrafya, en çok göç veren bölgeler olarak kayıtlara geçmiştir. Ayrıca iç savaşların ve doğal afetlerin en çok yaşandığı Afrika coğrafyası da günümüzde yine en çok göç veren bölgeler olarak kayıtlara geçmiştir. Savaşlar ve doğal afetlerin olduğu bölgelerden ayrılmak isteyen insanlar daha çok güvenli buldukları en yakın ülkelere göç etmişlerdir. Bazıları da daha iyi yaşam imkanına sahip olan daha uzak bölgelere göç etmişlerdir. Bu gerçeklikten hareket ettiğimizde Ortadoğu'daki savaşlardan dolayı göç eden insanların büyük bir kısmı güvenli gördükleri en yakın Türkiye'ye sığınmışlardır. Bundan dolayı Dünya üzerinde en çok mülteci barındıran ülkelerden biri Türkiye'dir. En çok iç savaşların ve doğal afetlerin yaşandığı Afrika coğrafyasında göç etmek zorunda kalan insanlar en yakın komşu ülkelere sığınmak zorunda kalmışlardır. Ne var ki, Afrika'da sığınılan bu ülkelerin de yaşam imkanlarının az olması ve güvenli ortamların yeterli olmaması nedeniyle bu ülkelerdeki mülteciler çok zor şartlarda yaşamaktadırlar.

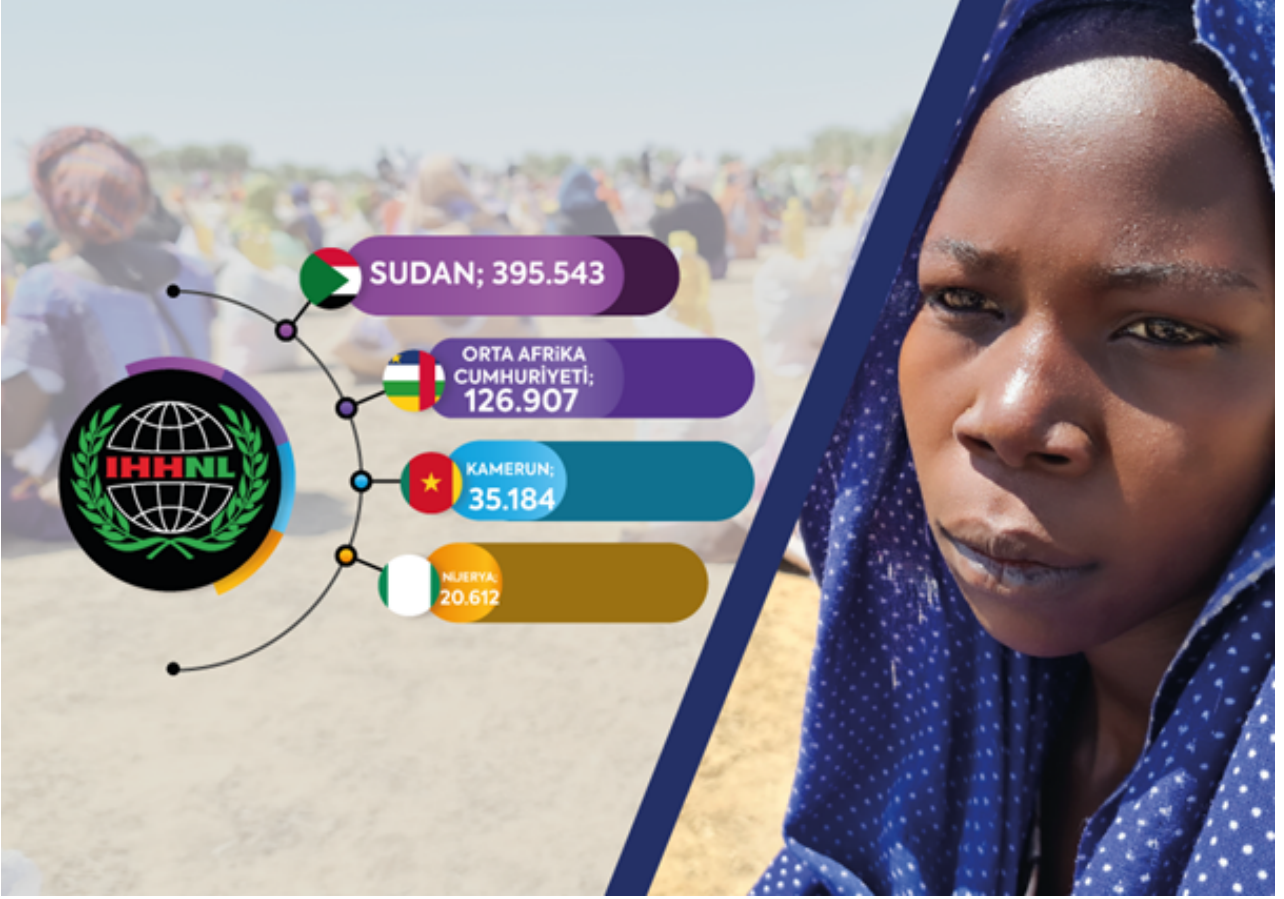
Afrika'nın her ülkesinde az veya çok mutlaka komşu ülkelerden gelen mülteciler yaşamaktadır. Ülke genelini etkileyen büyük iç savaşlar olmasa da, yine ülke genelini etkileyen büyük doğal afetler olmasa da bölgesel yaşanan kabile savaşları, bölgesel yaşanan doğal afetler nedeniyle mutlaka kendi ülkesinin güvenli ve yaşam imkanları daha iyi olan bölgelere göç etmek zorunda kalan insanlar bulunmaktadır. Hatta bu bölgesel savaş ve doğal afetlerden dolayı komşu ülkelere göç etmek zorunda kalan insanlar da mevcuttur.

Afrika'da en çok göç alan ülkelerden biri Çad'dır. Çad, 1.3 milyon kilometre kare yüz ölçümü ve 18 milyon nüfusu ile Sahra altındaki coğrafi bakımından en büyük ülkelerden biridir. Çad, Sahra altı Afrika'nın ortasında büyük bir yüz ölçümüne sahip olması ve ayrıca savaşların ve doğal afetlerin yaşandığı ülkelere yakın olması nedeniyle en çok göç alan ülkeler arasında olmuştur. Ayrıca bu ülkede bölgesel kabile savaşlarının yoğun olması ve bölgesel doğal afetlerin yaşanması nedeniyle ülke içinde sürekli göç hareketleri yaşanmaktadır. Böyle olunca Çad, hem komşu ülkelerden yoğun bir şekilde göç alan ve hemde ülke içerisinde değişik bölgelerden sürekli göç hareketliliği yaşanan bir ülkedir.

213 yılında Orta Afrika Cumhuriyeti'nde yaşanan büyük iç savaştan sonra bu ülkeden komşu Çad ülkesine büyük göçler yaşanmıştır. Bunun yanında, şu an devam eden Sudan'daki iç savaşlardan sonra komşu ülke Çad'a büyük göç akımı başlamıştır ve hala devam etmektedir. Bu ülkelerden büyük oranda göç alan Çad, bunların yanında diğer komşu ülkeler olan Nijer, Kamerun ve Nijerya'dan da göç almıştır. Son olarak 2021 yılında Kamerun'un kuzeyinde Çad sınırında bulunan Kousseri şehrinde Müslüman ve Hristiyan kabilelerin çatışması neticesinde 600 civarında aile Çad'ın başkenti en Encemine'nin yakınlarına göç etmek zorunda kalmıştır.

Ekonomik ve siyasi manada istikrarın olmadığı bu yoksul ülkenin barındırdığı mültecilere iyi bir yaşam hakkı sunma imkanı yoktur. Dünyanın en yoksul ülkelerinden biri olan Çad, ülkesinde bulunan mültecilere yardım konusunda uluslararası kuruluşlardan ve zengin devletlerden yeterince destek görememektedir. Böyle olunca bu ülkede yaşayan mülteciler çok zor şartlar altında hayatlarını idame ettirmektedirler.

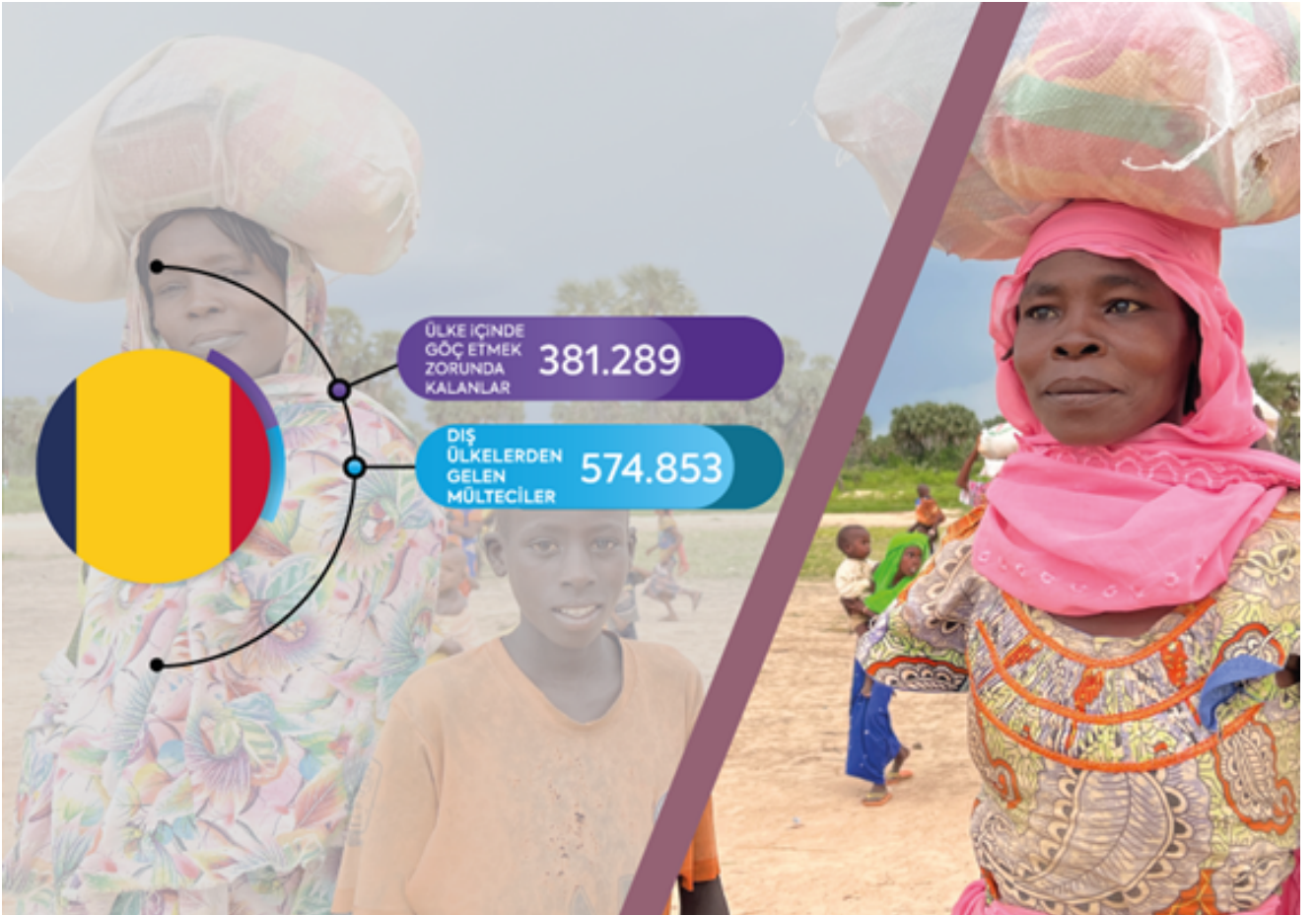
Eylül 2022 tarihli Birleşmiş Milletler Mülteciler Komiserliğinin ve Çad bakanlığının verilerine göre mülteci rakamları:

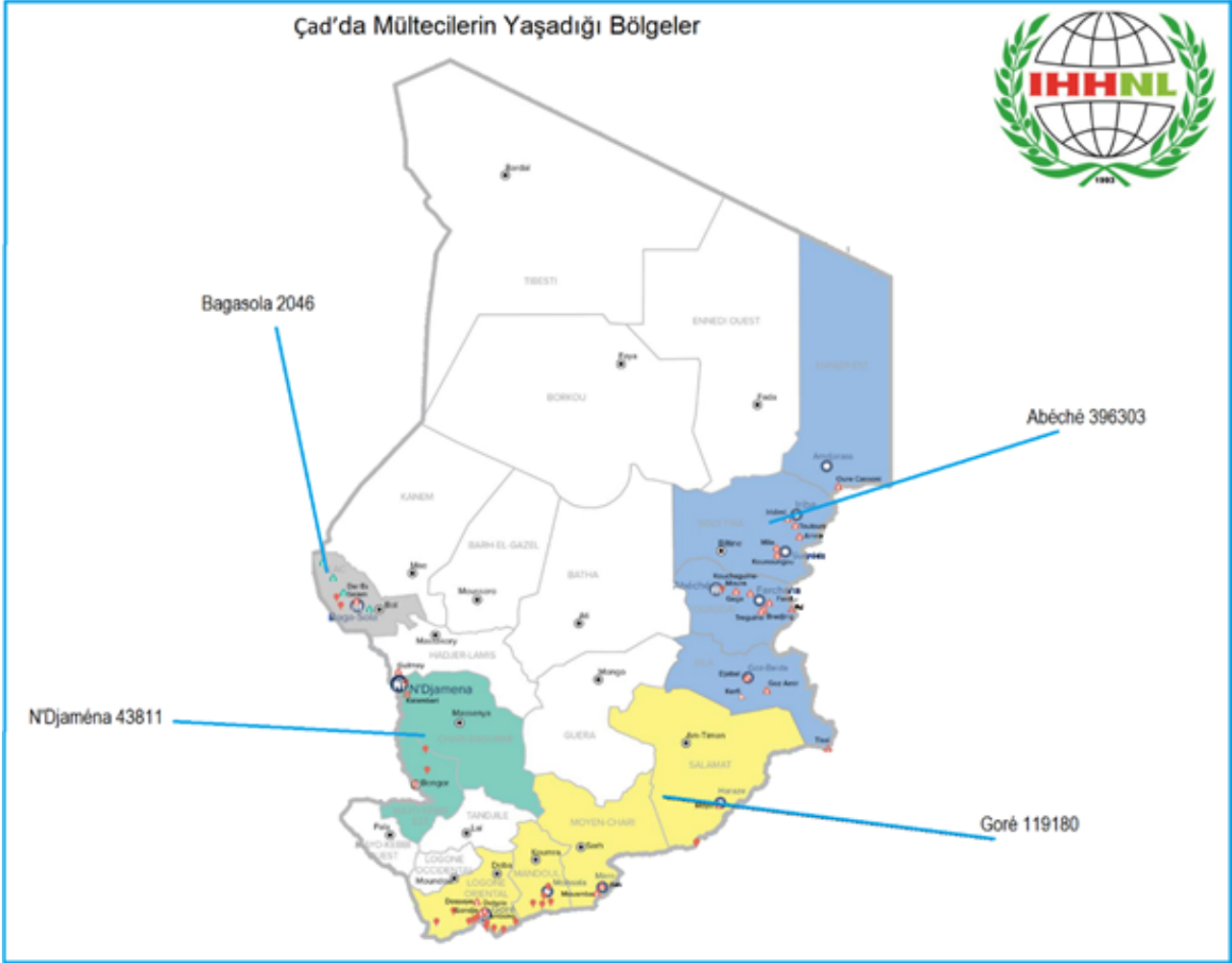
IHHNL, uzun yıllardan beri Çad'da gıda, eğitim, sağlık, su, yetim, sosyal destek, tarım ve hayvancılık projeleri gerçekleştirmektedir. Bu projeleri kapsamında yerli yoksul Çad halkına yardım edildiği gibi ayrıca ülke içindeki mültecilere de düzenli olarak yardım edilmektedir. Son olarak ülkesindeki iç savaşlar nedeniyle Çad'ın doğusundaki Abeşe bölgesine sığınan Sudanlı mültecilere, içinde pirinç, un, yağ, şeker gibi temel gıda maddelerden müteşekkil 1000 aileye yönelik gıda yardım programı gerçekleştirmiştir.

Son yıllarda Çad'da yaşanan ülke içi göç olayları ve nedenleri şu şekildedir.

- Çad gölü havzası, Nijerya, Çad, Kamerun ve Nijer ülkelerin ortasında bulunan ve 30 milyob kişinin yaşadığı önemli bir tarım alanıdır. Ancak son son yıllarda yaşanan küresel kuraklık en çok bu bölgeyi etkilemiş ve gölün yüzeyi son 50 yılda 17 kat küçülmüştür. Bundan dolayı bu bölgelerde yaşayan insanların bir kısmı kendi ülkesinde başka bölgelere göç etmek zorunda kalmıştır. Ayrıca 2014 yılından beri Boko Haram Örgütü Çad gölü havzasında faaliyetlerini artırmış olması hasebiyle bölgede yaşayan insanların komşu ülkelere veya yaşadığı ülkenin başka bölgelerine göç etmek zorunda kalmıştır. Çad gölü havzasından başkent Encemine ve yakın bölgelerine göç eden insanlar zor şartlar altında hayatlarını idame ettirmektedirler.
- 2022 yılında aşırı yağışlar nedeniyle Logon ve Chari nehirlerinin taşması ve bu nehirlerin yakınlarında bulunan köylerin da sular kalması sonucunda bir çok insan buralardan güvenli bölgelere göç etmek zorunda kalmıştır.
- Çad'ın orta bölgelerinde çöl ikliminin etkili olduğu yerlerde yaşayan insanlar daha çok keçi ve deve yetiştiriciliği ile meşgul olmaktadır. 2021 yılında meydana gelen salgın neticesinde binlerce devenin telef olması nedeniyle takriben 300 civarında aile olumsuz etkilenmiş ve yaşadıkları yerlerden başkent Encemine yakınlarına göç etmek zorunda kalmışlardır.

Ülke içinde yaşadıkları bölgeleri terketmek zorunda kalan insanların sayısı 381 bin civarındadır. Bu rakam ülke nüfusu içinde büyük bir kitleyi temsil etmektedir.

IHHNL'nin yardım görevlilerinin yapmış olduğu tespitlere göre bu ülkedeki mültecilerin başlıca sorunları şunlardır.

·Barınma sorunları: Bu ülkedeki mülteciler, kendi imkanlarıyla yapmış oldukları ottan, çöpten ve çaputtan yaptıkları basit çadırlarda yaşamaktadırlar.

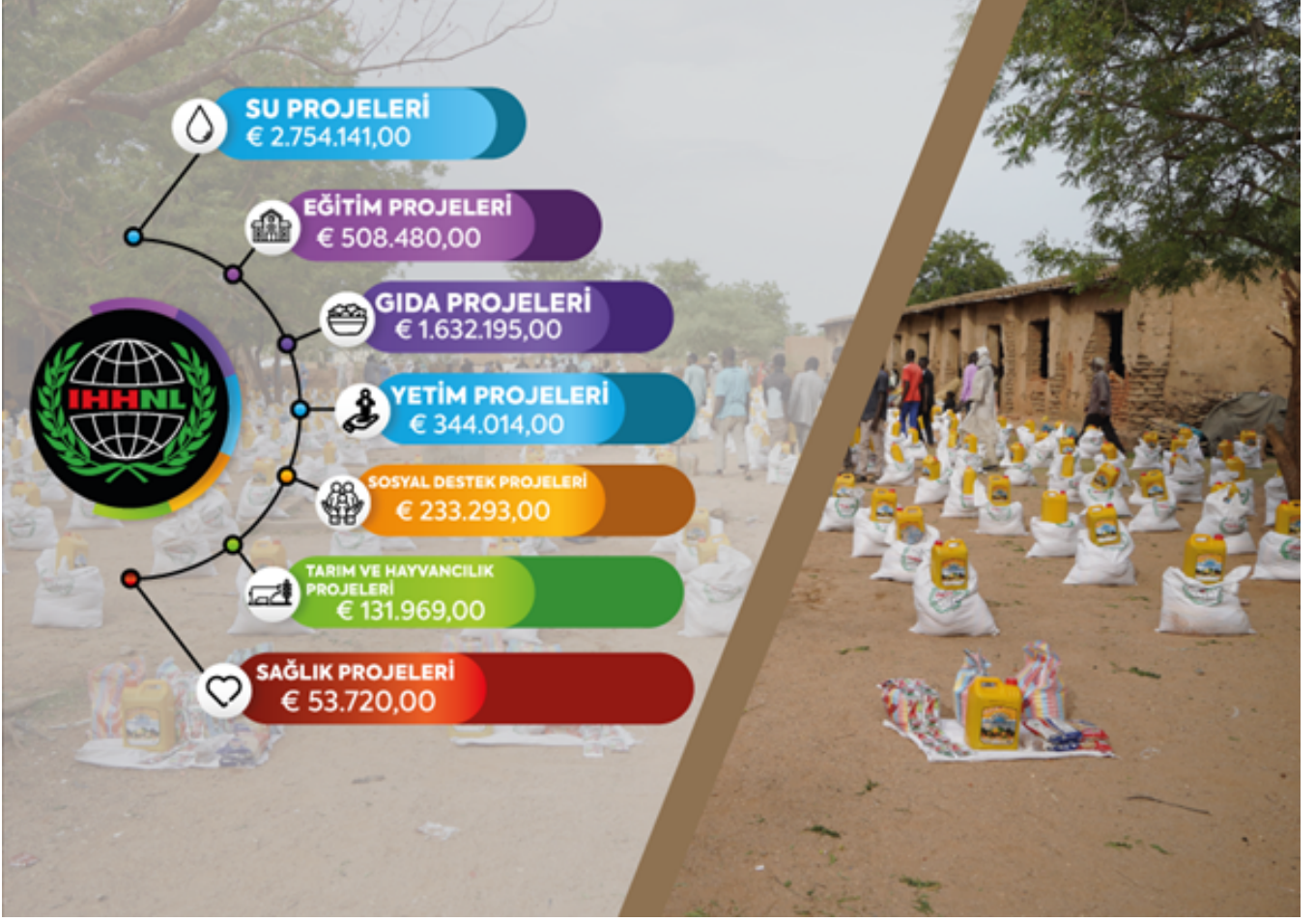
·Beslenme sorunları: Bu ülkede yaşayan mülteciler asgari ölçülerde bir insanın ihtiyaç duyduğu temel gıda maddelerine sahip eışememektedirler. Yardım kuruluşlarının ve devletin verdiği bir veya iki çeşit yeterli olmayan gıda maddeleri ile hayatlarını idame ettirmektedirler.

·Güvenlik sorunları: Bu ülkede yaşayan mülteciler genellikle halka açık ve güvenli olmayan ortamlarda yaşamaktadırlar. Dolayısıyla her türlü doğal ve diğer tehditlere karşı korunma imkanları yoktur.

·Sağlık sorunları: Bu ülkede yaşayan mültecilerin hiç bir şekilde sağlık kuruluşlarına ve sağlık hizmetlerine ulaşma imkanı yoktur. Hasta ve bakıma muhtaç olan mülteciler kendi kaderleri ile baş başa kalmakta ve maalesef çaresizce ölümü beklemektedirler.

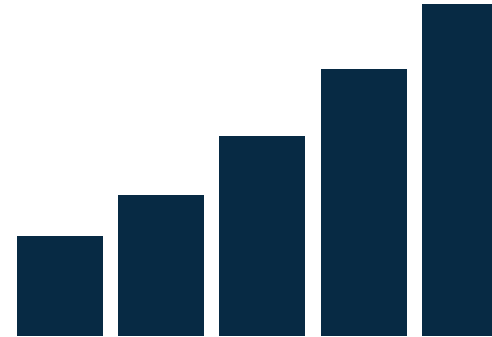
·Eğitim sorunları: Bu ülkede yaşayan mülteciler hiçbir şekilde eğitim kurumlarına gidebilme, eğitim ve öğretim hakkına sahip değillerdir.

IHHNL'nin Çad'daki mültecilere yapmış olduğu yardımlar:

- Ülkede bulunan bütün mültecilerin yaşadığı bölgelerde imkanları dahilinde gıda yardımları gerçekleştirmiştir.
- Orta Afrika Cumhuriyetinden gelen mültecilere yönelik meslek edindirme kursları altında dikiş-nakış kursları düzenlemiş ve kursiyerlere dikiş makinası dağıtmıştır.
- Develerinin telef olması nedeniyle Encemine yakınlarına göç etmek zorunda kalan mültecilere yönelik sağlık muayenesi ve ilaç yardımı yapılmıştır.

2017-2022 yılları arasında Çad'da toplam € 5.657.812,- yardım projeleri gerçekleştirmiş bulunmaktayız. Bu yardım projelerimizden Çad'da yerleşik olan yoksullar ve mülteciler olmak üzere toplam 1,3 milyon civarından insan istifade etmiştir

Çad Mülteciler Raporu

İletişim

020 3374120

info@ihhnl.org

www.ihhnl.org